

Правове регулювання працевлаштування молодих спеціалістів в Україні

Найбільш уразливою та соціально не захищеною категорією населення є молодь. Через відсутність достатнього практичного досвіду, правових та професійних знань, а часто і моральної невідповідності до конкуренції на ринку праці, реалізувати своє право на працю молодим громадянам сьогодні дуже складно.

Питання забезпечення зайнятості молоді є важливим для суспільства і держави, тому визначає особливі завдання для правового регулювання в цій сфері. Ігнорування вказаної проблеми може призвести до відсутності кваліфікаційного кадрового потенціалу в країні, підвищення рівня незайнятості, злочинності серед молоді.

Згідно пункту 2 Порядку працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням, який затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 1996 року, статус молодого фахівця мають випускники вищих навчальних закладів, яким присвоєно кваліфікацію з вищою освітою різних освітньо-кваліфікаційних рівнів і які працевлаштовані на підставі направлення на роботу протягом 3 років з моменту укладення ними трудового договору із замовленням Указом Президента України “Про заходи по реформуванню системи підготовки спеціалістів і працевлаштування випускників вищих навчальних закладів” встановлені три способи фінансового забезпечення підготовки фахівців вищими навчальними закладами: за державним замовленням, за рахунок коштів юридичних і фізичних осіб та за рахунок власних коштів учня.

Працевлаштування випускників професійно – технічних навчальних закладів та вищих навчальних закладів здійснюється на основі Положення про сприяння в працевлаштуванні випускників державних вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України.

Випускники, які навчаються за держзамовленням укладають угоду згідно і якою зобов'язані відпрацювати за місцем призначення не менше 3 років. Розірвання угоди допускається лише з поважних причин, передбачених штатом.

Випускники працевлаштовуються на місце, доведені до вищого навчального закладу за держзамовленням. Керівництво вищого навчального закладу не пізніше ніж за рік до закінчення навчання пропонує випускникові посаду відповідно до укладеної угоди. Замовник за 2 місяці до закінчення навчання повинен підтвердити вищому навчальному закладу достовірність місць для працевлаштування. Випускнику, який виявив бажання працевлаштуватися самостійно, на нього письмове прохання видається довідка про можливість самостійного працевлаштування. Така ж довідка видається у випадку якщо навчальний заклад не вирішив питання про працевлаштування випускника. Молодий фахівець зобов'язаний прибути до місця призначення в термін, визначений у направленні на роботу.

У разі невиконання угоди без поважної причини, випускник зобов'язаний відшкодувати у встановленому порядку юридичній і фізичній особам, а також до державного бюджету вартість навчання і компенсувати замовнику всі витрати.

Проте положення про обов'язок випускника відшкодувати збитки викликає заперечення. Ця норма встановлена підзаконними нормативно-

правовими актами, тоді як у ст. 53 Конституції України визначено, що держава забезпечує доступність і безоплатність професійно-технічного і вищого навчання в державних і комунальних навчальних закладах. Стипендіальні оплати мають характер соціальної підтримки студентів з боку держави і є по суті соціальною допомогою, яка надається на прожиття студентам.

Також важливо звернути увагу на виняткову значущість освіти у суспільстві, адже саме освічені висококваліфіковані фахівці здатні забезпечити прогрес суспільства.

Провідний спеціаліст
Дніпровського районного управління
юстиції у м. Києві

В.О. Кодь